

«Бізнес старт – підтримка жіночих ініціатив»; «Жінка у публічній владі: звільнення від стереотипів»; «Студентський лелека»; «Збережи життя» (в рамках програми «Здоров'я жінок України»), «Рівні можливості для здобуття професії молодими матерями-студентками у вищих навчальних закладах»; «Дослідження громадської думки з питань участі жінок у політичних процесах» тощо. Маємо також досить позитивний досвід співпраці з місцевою владою по реалізації проектів ґендерного спрямування на рівні міста. Це спільне проведення міських заходів до Дня матері, Дня батька, Дня сім'ї, традиційних заходів в рамках місячника протидії ґендерному насильству, організація конкурсів, фестивалів, виставок, спектаклів форум-театру. Кожен з таких заходів дає позитивні і тривалі результати.

В рамках даної публікації ми не зупиняємось детально на традиційних формах роботи, таких як розробка методичної та навчальної літератури, формування інформаційної бази, організація книжкових виставок, підбір літератури для проведення тематичних заходів, проведення молодіжних дебатів з питань ґендерної рівності та подолання ґендерних стереотипів. Хоча всі ці форми є досить ефективними і дають відповідний ефект, хоча й не настільки швидкий та відчутний, як того хотілось би. Однак звернення до ґендерного ресурсного центру з боку міських та обласних структур з проханнями та пропозиціями щодо організації та проведення або ж методичної підтримки таких заходів стають все частішими. А сьогодні ми навіть маємо пропозицію провести ґендерний аудит Сумської обласної ради.

Наявний досвід роботи дозволяє стверджувати, що співпраця з місцевою владою значно розширює можливості та сферу впливу фахівців ґендерного центру, у тому числі – і всередині університету, оскільки дозволяє об'єднати зусилля науковців з різних сфер навколо конкретних проблем. А спільними зусиллями завжди простіше виявляти проблемні галузі, оцінювати динаміку ґендерних перетворень, отримувати чіткі ґендерні виміри різних сфер суспільного життя і потім впливати на поліпшення становища як жінок, так і чоловіків.

Ольга Костюк,
викладачка кафедри англійської мови та літератури
Національного університету «Острозька академія»

***ГЕНДЕРНА МАПА КАНАДИ ТА УКРАЇНИ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ГЕНДЕРНО-ЧУТЛИВИХ ПРАКТИК
В СИСТЕМІ ОСВІТИ***

У контексті реформування середньої освіти та забезпечення національного механізму досягнення ґендерної рівності в Україні викликом часу є звернення науковців та вчителів до механізмів

ґендерного виховання і пошуку новітніх ґендерно-чутливих практик. Особливо цінним є досвід сучасної Канади як прогресивної, стабільної та мультикультурної держави з потужною економікою та соціальною політикою, державною ґендерною політикою, високим рівнем індексу людського та ґендерного розвитку, дотриманням прав людини та соціальної справедливості для всіх громадян незалежно від статі, етнічності, кольору шкіри тощо; а також вагомим практичним доробком у впровадженні ґендерної проблематики в освіту.

ґендерне виховання та освіта учнівської молоді є предметом дослідження таких українських науковців як Л. Булатової, С. Вихор, Т. Говорун, Т. Голованової, Т. Дороніної, О. Кікінежді, В. Кравця, І. Іванової, О. Луценко, Л. Лушпай, О. Токменко, О. Цокур, О. Юр'євої.

Мета дослідження – здійснити порівняльний аналіз ґендерно-чутливих практик у шкільній системі освіти в Канаді та Україні.

У результаті дослідження встановлено, що *спільним* у впровадженні ґендерного підходу в освітню ланку в обох країнах є здійснення ґендерної експертизи та розроблення навчально-методичного забезпечення з ґендерним складником; шляхи реалізації ґендерного виховання: 1) міждисциплінарність та інтеграція ґендерного підходу в шкільний навчально-виховний процес; 2) упровадження ґендерних спецкурсів (жіночі/чоловічі/ ґендерні студії/студії справедливості); 3) уведення ґендерного складника до позакласної, позашкільної та профорієнтаційної роботи; 4) активізація діяльності учнівського самоврядування; 5) усунення ґендерного дисбалансу серед кадрового забезпечення шкільної освіти; 6) соціальне партнерство школи, родини та громади в подоланні системної дискримінації за ознакою статі; 7) підвищення ґендерної компетентності майбутніх педагогів та вчителів-практиків, наступність і неперервність у їхній підготовці (ВНЗ–школи).

Відмінності полягають у системному впровадженні ґендерного виховання на федеральному, провінційно/територіальному та місцевому рівнях у Канаді, впровадженні нормативно-освітніх документів і методичних рекомендацій у шкільний курикулум «зверху-вниз» (від органів державної влади до навчальних закладів) і «знизу-вверх» (від розгалуженого співробітництва школи, родини і громади до державних механізмів), на відміну від декларативного характеру в Україні, відсутності внутрішньо-шкільних законодавчих освітніх документів із ґендерним складником.

Відмінності простежуються у змісті ґендерного виховання, який є глибшим та різновекторнішим у канадській середній школі, тоді як навчально-виховному процесу у вітчизняній школі властиві стереотипізованість, «прихована» дискримінація, фрагментарність у впровадженні ґендерного складника [1; 2; 3]. Наступна відмінність стосується використання в канадській шкільній практиці інноваційних ґендерно-освітніх технологій, різнопланових інтерактивних форм та методів ґендерного виховання учнівства, у яких переважає прикладний

аспект, тоді як в Україні ґендерним заходам притаманний епізодичний характер. Канада вирізняється наступністю і неперервністю підготовки ґендерно-компетентних вчителів та системою соціального партнерства школи з родиною, владою, широкою мережею громадських організацій, бізнесових і виробничих структур, культурно-освітніх та науково-дослідницьких установ для здійснення ґендерного виховання. В Україні підвищення ґендерної компетентності вчителів та соціальне партнерство лише починають розвиватися.

Отже, успішний досвід Канади може слугувати джерелом конструктивних ідей для вдосконалення процесу ґендерного-виховання в національній школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кікінежді О. М. Ґендерна ідентичність в онтогенезі особистості: монографія / О. М. Кікінежді. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2011. – 400 с.
2. Кравець В. Ґендерна педагогіка: навч. посіб. / В. П. Кравець. – Тернопіль: Джура, 2003. – 416 с.
3. Семиколєнова О. Ґендерна експертиза шкільних підручників та навчальних посібників для загальноосвітніх навчальних закладів / [О. Семиколєнова, Р. Євтушенко, О. Данилевська, С. Вихор та ін.] // Ґендерні стандарти сучасної освіти: збірка рекомендацій; [ред. Рада: Семиколєнова О. І., Мелещенко Т. В., Данилевська О. М., Бакка Т. В. та ін.]. – К., 2011. – С. 56–107.

Тетяна Плєсюк,
магістрантка та профорг відділення «Початкова освіта»
Інституту педагогіки та психології
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

МІСІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ ПРОФСПІЛКИ У ЗАХИСТІ ПРАВ, ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТСТВА ТА ПІДТРИМЦІ МОЛОДІЖНИХ ІНІЦІАТИВ

Лідерство – це не особистісні якості, не повноваження, не мотивація і не ідеологія. Насамперед, лідерство – це система взаємовідносин у групі, коли одна людина (лідер) виступає з ініціативою і бере на себе відповідальність за дії групи і їх можливі наслідки, а інші (послідовники) готові реалізовувати запропоновану ініціативу і прикладати для цього значні зусилля. Часто лідери стають взірцями для наслідування. Традиційна роль лідера-чоловіка усе ще продовжує існувати і не терпить великої кількості жінок, на плечі яких можна покласти відповідальність бути лідером.

Стати лідером, отримати визнання, вирізнитися із широкого загалу – це досить природні прагнення людини як суспільної істоти. Прагнення лідерства – ознака соціально благополучної і психологічно повноцінної людини, яка хоче і здатна вести за собою інших. Проте, одного лише бажання замало. Необхідно також, щоб ті, хто поруч, визнавали за нею